

C.G. Jung

OPERE COMPLETE
18/2

VIAȚA SIMBOLICĂ
DIVERSE SCRIERI

Traducere din germană de
Radu-Gabriel Pârnu

CUPRINS

VII

Despre simbolistică (*Opere complete V*)

Despre ambivalență (1910).....	533
Contribuții la simbolistică (1911).....	536

VIII

Două scrieri despre psihologia analitică (*Opere complete VII*)

Adaptare, individualitate și colectivitate (1916).....	541
Prefață la ediția maghiară a cărții lui Jung <i>Despre psihologia inconștientului</i> (1944).....	548

IX

Dinamica inconștientului (*Opere complete VIII*)

Prefețe la <i>Über psychische Energetik und das Wesen der Träume</i> de Jung (1928, 1947).....	553
Despre halucinație (1933).....	
Cuvânt introductiv la <i>Die Wunder der Seele</i> de Schleich (1934).....	557
Cuvânt-înainte la <i>Psihologia lui C.G. Jung</i> de Jacobi (1939).....	564
Prefață la ediția spaniolă (1947).....	565
Prefață la <i>Psychic Energy</i> de Harding (1947).....	566
Cuvântare cu ocazia ședinței de înființare a Institutului C.G. Jung din Zürich (1948).....	568

Ticjenspsychologie (1948).....	575
Cuvânt introductiv la „Studien aus dem C.G. Jung-Institut Zürich” (1948).....	588
Prefață la <i>Introduction to Jung's Psychology</i> de Frieda Fordham (1952).....	590
Prefață la <i>New Developments in Analytical Psychology</i> de Michael Fordham (1957).....	592
Un experiment astrologic (1958).....	596
Scrisori despre sincronicitate.....	606
Către Markus Fierz (1950, 1954).....	606
Către Michael Fordham (1955).....	613
Viitorul parapsihologiei (1960).....	615

X

Arhetipurile și inconștientul colectiv (Opere complete IX)

Ipoieza inconștientului colectiv (1932).....	619
Cuvânt introductiv la <i>Entdeckung der Seele</i> de Adler (1933).....	621
Cuvânt introductiv la <i>Frauen-Mysterien</i> de Harding (1948).....	623
Prefață la <i>Ursprungsgeschichte des Bewusstseins</i> de Neumann (1949).....	627
Prefață la <i>Zur analytischen Psychologie</i> de Adler (1949).....	629
Prefață la <i>Gestaltungen des Unbewußten</i> de Jung (1949).....	632
Prefață la <i>Von der inneren Welt des Menschen</i> de Wickes (1953).....	634
Introducere la <i>Von den Wurzeln des Bewusstseins</i> de Jung (1953).....	636
Prefață la <i>Beelden uit het onbewuste</i> de van Helsingden (1954).....	638
Prefață la <i>Complex, archetip, simbol în psihologia lui C.G. Jung</i> de Jacobi (1956).....	641
Prefață la <i>Menschliche Beziehungen</i> de Bertine (1956).....	644
Prefață la <i>Psyche and Symbol</i> de dr. de Laszlo (1957).....	647
Prefață la <i>Die Anima als Schicksalsproblem des Mannes</i> de Brunner (1959).....	654

XI

Civilizația în tranziție (Opere complete X)

Raport despre America (1910).....	663
Despre psihologia negrilor (1910).....	664

Convorbire radiofonică — München (1930).....	666
Prefețe la <i>Seelenprobleme der Gegenwart</i> de Jung (1930, 1932, 1959).....	672
Prefață la <i>The Primitive Mind and Modern Civilization</i> de Aldrich (1931).....	675
Comunicat de presă la vizita în Statele Unite (1936).....	678
Psihologia și problemele naționale (1936).....	680
Reîntoarcerea la viața simplă (1941).....	700
Epilog la <i>L'Homme à la découverte de son âme</i> de Jung (1944).....	709
Glose marginale la istoria contemporană (1945).....	711
Răspunsuri pentru <i>Mishmar</i> despre Adolf Hitler (1945).....	727
Tehnici de schimbare a atitudinii în slujba păcii mondiale. Memorandum pentru UNESCO (1947/48).....	729
Efectul tehnicii asupra vieții psihico-spirituale (1948).....	739
Cuvânt introductiv la <i>Depth Psychology and a New Ethic</i> de Erich Neumann (1949).....	743
Prefață la <i>Analytical Psychology and the English Mind</i> de Baynes (1950).....	750
Reguli de viață (1954).....	752
Despre <i>flying saucers</i> (1954).....	754
Către United Press International (1958).....	760
Scrisoare către Keyhoe (1958).....	761
Natura umană nu se supune ușor slăburilor idealiste (1955).....	764
Europa spirituală și revoluția ungară (1956).....	766
Despre psihodiagnostic (1958).....	768
Dacă Christos ar umbra azi pe pământ (1958).....	770
Prefață la <i>Hugh Crichon-Miller, 1877-1958 (1960)</i>	771

XII

Psihologie și religie (Opere complete XI)

De ce nu adopt eu „adevărul catolic”? (1944).....	777
Articol de dicționar: <i>Demonia</i> (1945).....	780
Prefață la <i>Symbole des Geistes</i> , sub coordonarea lui Jung (1947).....	781
Prefață la <i>The Magic of Christianity</i> de Quispel (1949).....	783
Cuvânt introductiv la <i>Ostiasien denkt anders</i> de Abegg (1949).....	786
Introducere la <i>A Psychological Study of the Origins of Monotheism</i> de Allenby (1950).....	788

Minunea postului fratelui Klaus (1951).....	793
Despre <i>Räspans lui Iov</i> de Jung (1952).....	795
<i>Religie și psihologie</i> . Un răspuns adresat lui Martin Buber (1952).....	796
Discurs la prezentarea <i>Codecsului Jung</i> (1953).....	805
Scrisoare către Père Bruno O.C.D. (1953).....	808
Scrisoare către pastorul William Lachat (1954).....	815
Despre înviere (1954).....	830
Despre <i>Die Reden Gotarno Buddhos</i> de Karl Eugen Neumann (1955).....	836
Introducere la <i>Träume — eine Quelle religiöser Erfahrung?</i> de Froboese-Thiele (1957).....	841
Jung și credința religioasă (1956–57).....	843

XIII

Studii de alchimie (Opere complete XII, XIII, XIV)

Prefață la un catalog de cărți despre alchimie (1946).....	897
Faust și alchimia (1949).....	899
Alchimie și psihologie.....	902

XIV

Despre fenomenul spiritului în artă și știință (Opere complete XV)

În memoria lui Jerome Schloss (1927).....	907
Prefață la <i>Tag und Nacht</i> de Schmid-Guisan (1931).....	910
Dr. Hans Schmid-Guisan: <i>In memoriam</i> (1932).....	912
Prefață la <i>Märchen vom Fischotter</i> de Schmitz (1932).....	915
<i>Existe-t-il une poésie de signe freudien?</i> (1932).....	919
Prefață la <i>The Curse of Intellect</i> de Gilbert (1934).....	921
Prefață la <i>Wirklichkeit der Seele</i> de Jung (1933).....	923
Prefață la <i>I.H. Fichtes Seelenlehre und ihre Beziehung zur Gegenwart</i> de Mehlich (1935).....	925
Cuvânt introductiv la <i>Wandlungen des Traumproblems von der Romantik</i> <i>bis zur Gegenwart</i> de von Koenig-Fachsenfeld (1935).....	929
Cuvânt însoțitor la <i>Der dunkle Bruder</i> de Gilli (1938).....	933
Gérard de Nerval (1945).....	936

Prefață la <i>Der Liebestraum des Poliphilo</i> de Fierz-David (1946).....	937
Prefață la <i>Monchwald</i> de Crotzet (1949).....	940
Prefață la <i>Paracelsus. Selected Writings</i> de Jacobi (1949).....	942
Cuvânt introductiv la <i>Das Unbewusste als Keimstätte des Schöpferischen</i> de Kankeliet (1959).....	944
Contribuția lui Jung.....	945
Prefață la <i>The Visits of the Queen of Sheba</i> de Serrano (1960).....	947
<i>Y a-t-il un vrai biinguisme?</i> (1960).....	949

XV

Practica psihoterapiei (Opere complete XVI)

Recenzie despre <i>Der Organismus der Seele</i> de Heyer (1933).....	953
Recenzie despre <i>Praktische Seelenheilkunde</i> de Heyer (1936).....	954
Despre <i>Rosarium philosophorum</i> (1937).....	958
Prefață la o revistă indiană de psihoterapie (1955).....	963
Despre desene în diagnosticul psihiatric (1959).....	964

XVI

Despre dezvoltarea personalității (Opere complete XVII)

Prefață la <i>The Problem of the Nervous Child</i> de Evans (1919).....	967
Introducere la <i>The Way of All Women</i> de Harding (1932).....	970
Convorbire cu C.G. Jung despre psihologia abisală și cunoașterea de sine (1943).....	974
Cuvânt introductiv la <i>The Hands of Children</i> de Spier (1944).....	985
Introducere la ediția ebraică a cărții lui Jung <i>Psychologie și educație</i> (1955).....	987

Addenda

Prefață la <i>Psychologische Abhandlungen</i> , volumul I (1914).....	991
Discurs la prezentarea <i>Codecsului Jung</i> [varianta extinsă] (1953).....	992

Ancă

Bibliografie.....	999
Indice de nume.....	1021
Indice de termeni.....	1028

VII
DESPRE SIMBOLISTICĂ

Asociate volumului V din
Opere complete

[Deși n-au fost înregistrate ca atare de Jung însuși, aceste scurte sinteze sunt luate drept lucrări pregătitoare pentru lucrarea *Wandlungen und Symbole der Libido* (1911/12), reintitulată *Symbole der Wandlung* (1952). *Correspondența Sigmund Freud-C.G. Jung* conține trimiteri la extrase anterioare, de exemplu, la „Conferința de la Hertsau” (193), capitolul 3, care s-a pierdut și pe care fazzo a supus-o unei critici amănunțite în 1994aF.]

DESPRE AMBIVALENȚA

*Discuție.*¹ C.G. JUNG: Conceptul de ambivalență constituie, probabil, o prețioasă îmbogățire a tezaurului nostru conceptual. În același lucru poate să rezide opusul. *Altus* = înalt și adânc. Există o voluptate în durere. Nu este vorba, așadar, despre o succesiune, ci despre întrepătrundere, o concomitență. El se lovește de propoziția: „Ambivalența este motorul”. Probabil ea nu este așa ceva, ci este latura formală, pe care o găsim pretutindeni. FREUD a menționat multe exemple din istoria limbii. Chiar și cuvintele moderne sunt ambivalente, de exemplu, *sacré*² sau *luge*³ (irlandeză) = contract; *bad* (engleză) = *but* = *bass* (germana medie de sus) = *gut*. Prin migrație lingvistică, semnificația cuvântului se modifică istoric în opusul lui. Visul se slujește atât de asemănare, cât și de contrariu. Contrastul este cea mai apropiată posibilitate de asemănare. JUNG a fost visat astfel: *Este un bărbat micuț, cu barbă, n-are ochelari și nu mai e*

[Rezumat al comentariilor lui Jung la întrunirea de țară a psihiatrilor elvețieni la Berna, 26/27 noiembrie 1910, despre care s-a relatat în *Zentralblatt für Psychologie*, 1/5, 6 (Wiesbaden, februarie/martie 1911), pp. 267 și urm. Relatarea a apărut într-o variantă prescurtată și în *Psychiatrisch-neurologische Wochenschrift*, XII/43 (Halle, 21 ianuarie 1911) și în *Correspondenz-Blatt für Schweizer Aerzte*, XLII/6 (Basel, 20 februarie 1911). Cf. *Correspondența Sigmund Freud-C.G. Jung*, 222 f.]

¹ [Referință la o conferință a lui TOULMIN, „Über Ambivalenz”, aceasta, dacă a fost publicată, n-a putut fi găsită.]

² [În franceză, *sacré* poate însemna „blestemat” sau „binecuvântat” („sânt”).]

³ [Cuvântul vizat este, probabil, *luige*, care înseamnă „jurământ”, însă el corespunde germanului *Lüge* (minciună — *N.L.*) Cf. FICK, *Wörterbuch der indogermanischen Sprachen*, II, p. 257, și III, p. 374.]

tânăr. Așadar, toate exact invers. Când e să ne justificăm opiniile psihanalitice, avem, ca și anatomistii, un material demonstrativ propriu și lipsit de echivoc, și anume în monumentele Antichității, pe tărâmul mitologiei. De pildă, zeul fertilității este și cel care distruge (Indra). Soarele înscamnă fertilitate și distrugere. De aceea pentru cea mai mare caniculă avem ca semn zodiacal Leul. Ambivalența se vede în succesiunile mitologice. Odin devine un tânăr vânător molestând fetele care merg singure pe drum. Freya a ajuns diavoliță. Venus, după cum ne demonstrează filozofii, s-a transformat în Sfânta Verena în sens bun (Verena este sfânta protectoare a Badenului din Aargau; băile erau consacrate lui Venus, fiind în slujba ei, așa cum știm din istorie). Sfânta Verena. Venus, da însă și numele unor munți periculoși (Vreneligsärtli în apropiere de Glärsch; Verenakehle se numește jgheabul pe unde cad avalanșe mari pe Schafberg în zona Sântis). *Deva*, adică Inger în sanscrită, devine în persană demon. Șarpele pe stâlp corespunde ambivalenței noțiunii de Christos.

1078 Reprezentarea libidoului oscilează între simbolurile leului și șarpelui, între principiul uscăciunii și al umezelii; ambele sunt simboluri sexuale sau falice opuse. JUNG a văzut la Verona o reprezentare a lui Priap; zâmbind, el ține pe braț un coș plin cu falusuri, iar cu cealaltă mână arată spre un șarpe care-l mușcă de penisul erect.⁴

1079 Ambivalența se vede excelent în limbajul glumelor erotice: de exemplu, în *Magarul de aur* de APULEIUS; apoi, în limbajul mistic. MECHTHILD VON MAGDEBURG spune: „De iubirea pentru Christos am fost rănită de moarte”. Prin sacrificarea taurului (în mitologiile lui Mithra) se naște creația. Taurul este tatăl șarpelui și șarpele tatăl taurului.⁶ Reprezentările noastre creștin-religioase se bazează, de asemenea, pe același principiu. Prin moartea lui Christos suntem mântuiți pentru viața veșnică. Același lucru îl întâlnim în cultul lui Mithra, atât de important în Antichitate, și care a contribuit la răspândirea ideilor creștinismului.

⁴ [Cf. *Simboluri ale transformării* (Opere complete, vol. 5), par. 680 și ilustrația 122, și în prima ediție (1911/12). Cf. *Correspondența Freud-Jung*, 215 E.]

⁵ [Cf. *Simboluri ale transformării*, par. 439de.]

⁶ [Loc. cit., cf. par. 671.]

*Discuție.*⁷ C.G. JUNG: Expresia „a lăsa în pace” referitoare la discutarea unui complex chinător este foarte bună și importantă pentru terapia analitică. Un militar a comandat atunci când complexul său a dat să-l doboare: „Atenție... Stai! Șase pași înapoi... Marș!” și atunci s-a simțit ușurat considerabil prin această obiectivare a bolii.

*Discuție.*⁸ Ca un aport la psihologia copilului referitor la însemnătatea jertfei, C.G. JUNG povestește despre „clubul lui Tantal”, înființat de o mulțime de băieți spre a celebra misterele sexuale. Stema lor reprezintă un bărbat atârnat de nas și de penis cu o frânghie de spânzurătoare. Sacrificiții și torturații erau tinerii înșiși, precum Tantal, al cărui chin constă în faptul că i se refuză satisfacerea celor mai arzătoare pofte.

⁷ [Despre o conferință a prof. v. von SREER, „Zwei Fälle von eigentümlicher Affektverschiebung”, aceasta n-a putut fi găsită cu tipăritură.]

⁸ [Despre o conferință a lui FRANZ RABEN, „Die «Allmacht der Gedanken» bei der Zwangsneurose”, aceasta n-a putut fi găsită cu tipăritură.]

spânzurare sau jupuire — dă sens unei jertfiri a sexualității de care rămânem agățați și nu ne putem desprinde, jertfă ce a fost adusă în culturile vechi ca sacrificiu falic² al mamei primordiale.

CONTRIBUȚII LA SIMBOLISTICĂ*

- ¹⁰⁸² Pornind de la opoziția dintre fantezmele isteriei și cele ale demenței precoce, se face trimitere la faptul că pentru înțelegerea acestora din urmă trebuie să apelăm la niște comparații istorice, fiindcă, în cazul demenței precoce, bolnavul suferă de niște reminiscențe ale umanității. În opoziție cu isteria, limbajul lui utilizează imagini vechi, general valabile, care, la început, în mod ciudat, nu sunt totuși inteligibile pentru noi.
- ¹⁰⁸³ Pe baza cazului unei nevrotice de 34 de ani se arată cum o fantasmă recentă poate fi ilustrată și elucidată cu ajutorul unui material istoric. Pacienta avea o fantasmă cu un bărbat pe care ea îl iubea, dar care îi era inaccesibil; aceeași fantasmă, care avea drept conținut spânzurarea de organele genitale, s-a descoperit și la un băiat de 9 ani, ca expresie simbolică a libidoului său nesatisfăcut („plin de îngrijorare într-o nesiguranță chinuitoare”); această fantasmă — a cărei coeziune este asigurată de tradiții etnologice similare și de comparații mitologice referitoare la zeul primăverii, sacrificat prin

[Rezumat conceput de OTTO RANK la conferința cu titlul de mai sus, ținută de Jung în cadrul celui de-al treilea congres de psihanaliză de la Weimar, 21/22 septembrie 1911. Rezumatele celor 12 conferințe ținute la congres au fost publicate în *Zentralblatt für Psychoanalyse*, XX/1 (Wiesbaden, 1911), pp. 100–104. Manuscrisul lui Jung nu a fost găsit.]

¹ [Goethe, *Egmont*, actul 3, cântecul Claret. În original este „lânjful speriat, într-o nesiguranță chinuitoare”.]

² [Pentru comparații cf. *Simbolurile transformării*, Indice v. „Atis” și „Castrare” (și în prima ediție, 1911/12).]

VIII
DOUĂ SCRIERI DESPRE
PSIHOLOGIA ANALITICĂ

Asociate volumului VII din
Opere complete